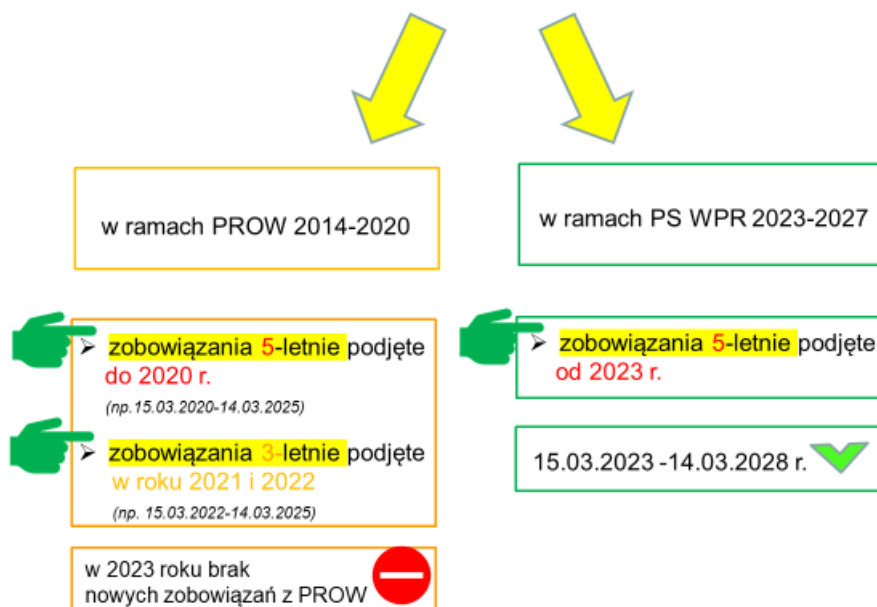

ZMIANY W PŁATNOŚCIACH EKOLOGICZNYCH W ROKU 2023

W roku 2023, ze względu na wdrażane programy w ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, przed rolnikami nie tylko zmiany w płatnościach bezpośrednich, ale również w przypadku ubiegania się o płatności ekologiczne. Z uwagi na wprowadzenie korzystnych zmian od roku 2023 dla nowych zobowiązań ekologicznych, m.in. wyższe stawki płatności, dodanie nowego pakietu tzw. premia zwierzęca za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą, konieczne było wyrównanie szans ubiegania się o wsparcie finansowe również dla rolników kontynuujących podjęte zobowiązania ekologiczne przed rokiem 2023, tj. z PROW 2014-2020.

Należy zwrócić uwagę, że w roku 2023 rolnicy ekologiczni mają możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe z dwóch różnych programów, tj. z PROW 2014-2020 (dla kontynuujących podjęte wcześniej zobowiązania) i z PS WPR 2023-2027 (dla nowych zobowiązań i nowo przystępujących rolników ekologicznych), co przedstawia poniższy schemat:

Ubieganie się o płatność ekologiczną w roku 2023

I. W ramach kontynuacji zobowiązania „Rolnictwo Ekologiczne” z PROW 2014-2020 w roku 2023 można ubiegać się o płatność w ramach następujących pakietów oraz wariantów:

- Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji;
- Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji;
- Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji;
- Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji;

- o Wariant 4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji,
- o Wariant 4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji,
- o Wariant 4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji;
- Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji;
- Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji;
- Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji;
- Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji;
- Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji;
- Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji:
 - o Wariant 10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji,
 - o Wariant 10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji,
 - o Wariant 10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji;
- Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji;
- Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji;
- **Pakiet 13. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą – nowy pakiet!**

- ***Nowy pakiet 13. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą.***

Płatności ekologiczne w ramach tego nowego pakietu będą dodatkowymi płatnościami do powierzchni upraw prowadzonych metodami ekologicznymi, które zostaną zadeklarowane przez rolnika we wniosku o przyznanie tych płatności. Warunkiem przyznania premii będzie zapewnienie obsady zwierząt na poziomie od 0,5 DJP/ha do 1,5 DJP/ha wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie.

Realizacja tego nowego pakietu będzie różniła się od dotychczas wdrażanych pakietów lub wariantów, bowiem nie jest on kolejnym rodzajem zobowiązania (jak uprawy na GO, TUZ, uprawy sadownicze), a dodatkową premią na dany rok. Płatności w ramach tego pakietu będą przysługiwały zarówno do: gruntów ornych, upraw sadowniczych, trwałych użytków zielonych po spełnieniu określonych wymogów. Warto zaznaczyć, że rolnik nie może ubiegać się tylko o pakiet 13., ale musi również posiadać zobowiązanie ekologiczne i ubiegać się co najmniej o płatność ekologiczną w ramach jednego z pakietu (1-12).

Przy realizacji pakietu 13. (Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą) warunkiem przyznania płatności ekologicznej jest posiadanie zwierząt wymienionych w ust. 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia, takich jak przy pakietach paszowych 5.,11., tj. alpaki, bydło domowe oraz bawoły domowe, daniela, gęsi, indyki, jelenie szlachetne, kaczki, konie, kozy, króliki, kury, lamy, muły, osły, owce, perlice, przepiórki japońskie, strusie afrykańskie, świnie.

- ***Nowy załącznik z listą roślin dotowanych:***

- dla pakietu 1.,7. Uprawy Rolnicze- dodano **ciecierzycę pospolitą** (w tym z rośliną podporową) oraz **komosę ryżową**
- dla pakietu 2.,8. Uprawy warzywne – dodano **rukolę** (rokieta siewna), **cykorię endywię (uprawa roczna, uprawa dwuletnia).**

Pamiętaj – sprawdzaj aktualną listę !

- ***Nowy załącznik z wykazem zwierząt , których posiadanie w odpowiedniej obsadzie stanowi warunek przyznania płatności (dla pakietów 6.,12. i 5.,11.)***

Dodano m.in. **alpaki, lamy, muły, osły, strusie afrykańskie**

UWAGA: inna ilość gatunków zwierząt w przypadku upraw paszowych (pakiet 5.,11.) i inna w przypadku TUZ (pak.6., 12.)

- **Wyższe stawki płatności** – podwyższenie średnio o 35 % (względem stawek z roku 2021) - obejmuje wszystkich ekologów, również kontynuujących podjęte zobowiązania przed rokiem 2023

WYSOKOŚĆ STAWEK PŁATNOŚCI EKOLOGICZNEJ

Lp.	Pakiety rolnictwa ekologicznego	Warianty rolnictwa ekologicznego	Stawki płatności (w zł/ha)
1	Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji		1 697
2	Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji		3 021
3	Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji		1 856
4	Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji	4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji	3 105
		4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji	2 495
		4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji	1 326
5	Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji		1 638
6	Pakiet 6. Trwale użytki zielone w okresie konwersji		1 043
7	Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji		1 571
8	Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji		2 391
9	Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji		1 856
10	Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji	10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 961
		10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji	2 213
		10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 326
11	Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji		1 504
12	Pakiet 12. Trwale użytki zielone po okresie konwersji		1 043
13	Pakiet 13. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą		573

II. Podejmowanie nowych zobowiązań w ramach interwencji „Rolnictwo ekologiczne” z PS WPR na lata 2023-2027

W roku 2023 można ubiegać się o płatność w ramach następujących pakietów:

- Pakiet 1. Uprawy rolnicze;
- Pakiet 2. Uprawy warzywne;
- Pakiet 3. Uprawy zielarskie;
- Pakiet 4. Podstawowe uprawy sadownicze;
- Pakiet 5. Uprawy jagodowe;
- Pakiet 6. Ekstensywne uprawy sadownicze;
- Pakiet 7. Uprawy paszowe na gruntach ornych;
- Pakiet 8. Trwałe użytki zielone;
- Pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi;
- Pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą.

Nie ma podziału na „w okresie konwersji” i „po okresie konwersji” (jak ma to miejsce w RE z PROW), ustalać to będzie jednostka certyfikująca , natomiast stawki płatności przyznaje ARIMR po otrzymaniu raportów z jednostek certyfikujących.

W ramach interwencji „Rolnictwo ekologiczne” mamy 4 rodzaje zobowiązań:

- I. zobowiązanie na gruntach ornych - w przypadku Pakietów 1–3, 5, 7;
- II. zobowiązanie w ramach upraw sadowniczych - w przypadku Pakietów 4 lub 6;
- III. zobowiązanie na trwałych użytkach zielonych - w przypadku Pakietu 8;
- IV. **zobowiązanie obejmujące małe gospodarstwa – w przypadku Pakietu 9 – nowa kategoria zobowiązania!**

- **Pakiet 10. Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą**- przy zachowaniu odpowiedniej obsady zwierząt (0,5 -1,5 DJP na ha wszystkich UR), analogiczne wymogi jak przy pak.13. RE z PROW 2014-2020

- **Nowy pakiet 9. Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi**

Nowością w Interwencji RE z PS WPR na lata 2023 -2027 jest wsparcie dla małych gospodarstw z uprawami ekologicznymi o powierzchni użytków rolnych nie większej niż 10 ha użytków rolnych w roku, w którym rozpoczął realizację tego zobowiązania ekologicznego na uproszczonych zasadach.

To od rolnika będzie zależało czy skorzysta z uproszczenia , czy będzie deklarował uprawy w gospodarstwie w oparciu o pakiety ekologiczne (1-8). W przypadku wyboru uproszczonego, rolnikowi będzie przysługiwać płatność do hektara w jednakowej wysokości – niezależnie od grupy zaplanowanych upraw na poziomie 1640 złotych do każdego ha zadeklarowanego do płatności ekologicznej.

- **Wymogi przy pakietach 7. Uprawy paszowe i 8. TUZ** – podobne zasady jak przy tożsamych pakietach z RE z PROW, ale z pewnymi różnicami : w obu pakietach zasada proporcjonalności przy obsadzie DJP i współczynnika 0,5

- **Stawki płatności , tożsame z RE z PROW 2014-2020, tj.:**

	Szacowane stawki płatności [zł/ha]			
	w okresie konwersji	po okresie konwersji	w okresie konwersji z premią	po okresie konwersji z premią
Uprawy rolnicze	1 697	1 571	2 270	2 144
Uprawy warzywne	3 021	2 391	3 594	2 964
Uprawy zielarskie	1 856	2 429		
Uprawy paszowe na GO	1 638	1 504	2 211	2 077
TUZ	1 043	1 616		
Podstawowe uprawy sadownicze	3 105	1 961	3 678	2 534
Uprawy jagodowe	2 495	2 213	3 068	2 786
Ekstensywne uprawy sadownicze	1 326	1 899		
Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi	1 640	2 213		
Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą	573	-		

- Należy pamiętać o podstawowych warunkach ubiegania się o płatność ekologiczną, tj. wszystkie gospodarstwa uprawnione do ubiegania się o płatność ekologiczną podlegają kontroli wykonywanej przez jednostki certyfikujące rolnictwo ekologiczne, które są upoważnione przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w zakresie prowadzenia w tym gospodarstwie produkcji rolnej, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej oraz rozporządzeniu Rady (WE) nr 2018/848.

III. Inne zasady ubiegania się o płatność ekologiczną:

- obowiązek prowadzenia rejstru działalności ekologicznej, w tym rejestr zabiegów agrotechnicznych (może być na jednym druku ze zobowiązaniami RE, PRŚK z PROW, jak i z nowymi zobowiązaniami w ramach interwencji z PS WPR 2023-2027)

- obowiązek sporządzenia planu działalności ekologicznej (osobne plany dla zobowiązań kontynuacyjnych z PROW i nowe plany dla zobowiązań podjętych w roku 2023 w ramach interwencji RE z PS WPR 2023-2027)

- zachowana została zasada degresywności (również do pakietu tzw. Premia zwierzęca) tj.:

100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;

75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;

60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.

- pamiętaj o nowej ustawie o Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (zwłaszcza przy wymaganej obsadzie zwierząt przy wybranych pakietach)

- przy wybranych pakietach są możliwe odstępstwa, sprawdzaj aktualne zasady (np. wytworzenie produktu ekologicznego, przeznaczenie na tzw. zielony nawóz, warunek obsady zwierząt spełniony z innym rolnikiem albo małżonkiem i inne)

- możliwość łączenia ubiegania się o płatność ekologiczną z wybranymi ekoschematami w roku 2023 i pewne wykluczenia.

Szczegóły należy śledzić na stronach:

<https://www.gov.pl/web/arimr/dzialanie-11-rolnictwo-ekologiczne---kampania-2023-r> PROW

<https://www.gov.pl/web/arimr/rolnictwo-ekologiczne-kampania-2023> PS 2023-2027

***Należy mieć na uwadze, że na dzień przygotowania artykułu, część dotycząca interwencji Rolnictwo ekologiczne z PS WPR na lata 2023-2027 opierała się na projekcie rozporządzenia. Istnieje konieczność zweryfikowania aktualnych treści po publikacji na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/akty-prawne34>**

Opracowała: Agnieszka Jereczek